

ředitelka odboru školství a mládeže Magistrátu
hlavního města Prahy
vedoucí odborů školství krajských úřadů

Číslo jednací

MSMT-9953/2025-1

Vyřizuje / linka

Mgr. Eva Veselá / 1703

Datum 28. dubna 2025

Věc: Změna výkladu smluv o právní pomoci

Vážená paní ředitelko, vážená paní vedoucí, vážený pane vedoucí,

s ohledem na § 108 odst. 4 zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), si Vás dovoluujeme informovat o záležitosti, která souvisí s výkladem smluv o právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních (dále „smlouvy o právní pomoci“), a o přehodnocení správní praxe při posuzování dokladů o vzdělání, která byla zavedena v předlistopadové době jako extenzivní výklad, který v tomto kontextu de facto zvýhodňoval zejména státy bývalé RVHP a s ní spřátelené země vůči řadě členských států EU/EHP.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) již dříve zveřejnilo na svých webových stránkách <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/seznam-mezinarodnich-smluv> aktualizovaný přehled mezinárodních smluv, které se týkají oblasti vzdělávání, vědy, mládeže a tělovýchovy, ve kterém jsou zahrnuty rovněž smlouvy upravující ověřování veřejných listin včetně dokladů o vzdělání, kde se smlouva o právní pomoci (oproti dosavadní správní praxi) týká pouze Rakouska.

Gestor smluv o právní pomoci, kterým je Ministerstvo spravedlnosti (MSP), zaslal dne 1. 4. 2025 MŠMT své stanovisko k dané problematice, ve kterém mj. uvedl následující: *Ministerstvo spravedlnosti se dlouhodobě přiklání k extenzivnímu výkladu těchto ustanovení, který byl podporován i Ministerstvem zahraničních věcí České republiky. Tento výklad snižoval administrativní zátěž pro fyzické i právnické osoby, současně však přinášel i celou řadu problémů (např. komplikovanější odhalování padělků cizích veřejných listin). V posledních letech některé státy, s nimiž má Česká republika sjednanou dvoustrannou smlouvu o právní pomoci obsahující ustanovení o osvobození listin od dalšího ověřování, přehodnotily svou dosavadní praxi, protože široké osvobození zahraničních dokumentů od ověřování se ukázalo jako nevyhovující a neodpovídající společenským a geopolitickým změnám. V návaznosti na velmi obsáhlé a podrobné podklady zpracované MŠMT, ze kterých vyplynulo, že smluvní státy při posuzování dokladů o vzdělání v zásadě nepostupují podle platných dvoustranných smluv o právní pomoci, se ztotožňujeme se stanoviskem MŠMT, že by tyto smlouvy neměly být nadále používány na správní řízení vedená MŠMT, a to s výjimkou již zmíněné smlouvy s Rakouskem, kde jsou doklady o vzdělání výslovně zmíněny.*

Vzhledem k výše uvedenému Vás žádáme, abyste ve správních řízeních vedených ve smyslu § 108 školského zákona přistoupili s okamžitou platností k požadavku ověření pravosti podpisů a otisků razítek na originálech

zahraničních vysvědčení a skutečnosti, že škola je uznána státem, podle jehož právního řádu bylo zahraniční vysvědčení vydáno, a to apostilou nebo superlegalizací se zřetelem ke státu původu zahraničního vysvědčení.

Řízení již zahájená lze dovést podle předchozího výkladu MSP.

Doplňujeme, že standardní režim ověřování pravosti zahraničních vysvědčení se netýká azylantů (na něž se ostatně vztahuje § 108a odst. 4 školského zákona), ale pouze klasické studijní migrace.

S pozdravem

Mgr. Vojtěch Tomášek

ředitel odboru vysokých škol

Tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po 7:30 - 17:00, Út 7:30 - 15:30, St 7:30 - 17:00, Čt 7:30 - 15:30, Pá 7:30 - 14:00

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz